

دیدگاه

شماره: ۷۴۳	موضوع: پیام کلیدی اولین همایش بین المللی سیاست صنعتی و تجاری: توسعه توانمندی های مولد
تاریخ: ۱۳۹۴/۱۱/۰۵	

توضیح اجمالی:

- همایش سیاست صنعتی و تجاری مورخ ۱۸ و ۱۹ ام مهرماه سال جاری باحضور چندین صاحب نظر اقتصادی خارجی و داخلی با طرح مباحث مختلف پیرامون اشتغال و صادرات برگزار گردید. یکی از موضوعات مورد تاکید سخنرانان، این نکته بود که صرفاً کیفیت فناوری، انباشت عوامل تولید و زیرساخت های تولید مبنایی کافی برای انتخاب فعالیتهای اقتصادی جهت تسریع رشد نیست. توانمندی های مولد نیز به عنوان معیار مکمل مزیت نسبی در انتخاب فعالیت هدف گیری شده باید مورد توجه باشد. توانمندی های مولد شامل دانش مفهومی (علم به موضوع) و تجربی (چگونگی انجام کار) نقش بسته در سطح شرکت، افراد و دولت تعریف می شود. مهمترین توانمندی ها در سطح شرکت (روال های مدیریتی و سازمانی)؛ دولت (فرآیندهای تدوین، اجرا و ارزیابی سیاست ها) و همچنین توانایی های کسب شده و ساختار دانش شکل گرفته در فرآیند یادگیری عملی توسط نیروی کار است. چنین توانمندی هایی که باید در جامعه کسب شود و از قبل داده شده نیست، توانایی یک کشور برای اجرای هرگونه تغییر اقتصادی و فناوری را تعیین می کند.
- توسعه توانمندی ها اساساً یک فرایند یادگیری است. فرآیندی که پیچیده، پرهزینه و مشتمل بر تجمیع اشکال مختلف دانش در جامعه است. دولت ها نقش کلیدی در توسعه، هدایت و تسریع فرآیند یادگیری دارند. آموزش، تعلیم، تجارت، سرمایه گذاری، تحقیق و توسعه، فناوری، سیاست های ارزی و مهاجرت می توانند نقش مهمی در این راهبرد یادگیری ایفا کنند.
- نظام های باور نیز همچون فرایند یادگیری نقش مهمی در شکل گیری توانمندی های جوامع ایفا می کنند. نظام های باور به صورت اجتماعی ساخته می شوند و معمولاً نگرش ها، ارزش ها، ترجیحات و اخلاق کاری مشترک (اشتراکی) ایجاد می کنند. نظام های باوری که ارزش و منزلتی به انواع مختلف آموزش، تحقیقات، مشاغل و اشتغال می دهند، انتخاب های آموزشی و شغلی افراد جامعه را به میزان قابل توجهی تحت تأثیر قرار می دهند. یکی از چالش های اصلی پیش روی دولت ها، حمایت از تغییر نظام های باور مشترک (اشتراکی) به سمتی است که دانش آموزان و دانشجویان را به انتخاب آزادانه آموزش و شغل هایی ترغیب کند که همراستا با اهداف سیاست صنعتی باشد.

نکات کلیدی:

با عنایت به مباحث پیش گفته، می توان دامنه و شمول سیاست صنعتی کشور را با در نظر گرفتن ملاحظات و راهبردهای ذیل گسترش داد:

۱- توانمندی های مولد به عنوان معیار مکمل مزیت نسبی برای گزینش صنایع

در انتخاب فعالیت های صنعتی اولویت دار، تحلیل مزیت نسبی باید با تحلیل توانمندی های خاص هر بخش، گزینه های ممکن و سطوح مختلف شکل گرفته در این توانمندی ها تکمیل شود.

۲- راهبرد یادگیری یکپارچه ملی

تدوین چنین راهبرد یادگیری ای، پذیرای آموزش، تعلیم، فناوری، تحقیق و توسعه، سیاست های تجاری و سرمایه گذاری، ترویج یادگیری در بخش ها و در سطوح مختلف و همچنین تقویت نهادهایی برای آغاز، تسریع و حفظ فرآیند یادگیری است و نیازمند راهبرد هماهنگ می باشد. مهمترین راهبردها و برنامه های حاکمیتی دولت در این ارتباط عبارت است از:

- پایش و توسعه استانداردهای ملی برای تعیین صلاحیت مهارت های فنی: در حال حاضر بیشتر فارغ التحصیلان فنی و مهندسی، از آمادگی کاری لازم برای شروع فعالیت در بخش صنعت و معدن برخوردار نمی باشند. اجرای طرح صدور گواهی مهارت در سطح ملی از طریق ایجاد نظام ارزیابی صلاحیت مهارتی ضروری است.

دیدگاه

- ایجاد و تقویت شبکه های غیررسمی در تسهیل یادگیری در داخل و بیرون بنگاهها: حمایت از ایجاد و تقویت شبکه های یادگیری بین بنگاهی در سطح خوشه های منطقه ای و در سطح زنجیره ارزش، و ایجاد و توسعه شبکه فن سالاران ایرانی مقیم در شرکت های بزرگ خارجی و شرکت های چند ملیتی.

۳- راهبرد تحول نظام های تغییر باور

پویایی های اقتصاد و ایجاد توانمندی ها نیازمند فرهنگ نوآوری، خلاقیت و پذیرش تغییر و ایده های جدید است. این ویژگی ها همزمان با حرکت کشور از مرحله متکی به منابع به مرحله کارایی و نوآوری اهمیت بسیاری دارد. بی تردید تغییر در نحوه تفکر مردم پیرامون کسب و کار، مبادله، نوآوری و سود، آزادی و کرامت انسانی و انتخاب های افراد در خصوص آموزش، تعلیم و مشاغل به همراه دانش اجتماعی، گزینه هایی برای تسهیل هرگونه تغییر فناوری و ساختاری تحول آفرین در اقتصاد می باشد. یکی از راهبردهای پیشنهادی در این خصوص حمایت از قانون های توجه به فعالیت کارآفرینی است. تقویت نهادهای مشوق توسعه کارآفرینی، معرفی کارآفرینان برتر و نقش آنها در توسعه تولید، صادرات و اشتغال زایی، اطلاع رسانی در خصوص مهارت های مورد نیاز در آینده به تبع تحولات جدید در صنایع و فناوری های تولید، ارج نهادن به سود و ثروت حاصل از فعالیت های مولد و ... از جمله اقدامات اجرایی در این زمینه می باشد.